

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури**

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«КОЛЬОРОЗНАВСТВО»

для студентів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 022 «Дизайн»
ОПП «Дизайн середовища»

Розробник:
Кюнцлі Р.В., професор, доктор мистецтвознавства

Львів 2024

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Кольорознавство» є обов'язковою складовою підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 022 «Дизайн» в межах освітньо-професійної програми «Дизайн середовища».

Дисципліна спрямована на формування базових знань про властивості, закономірності й особливості використання кольору у дизайнерській діяльності. Студенти опановують принципи взаємодії кольорів, їх вплив на сприйняття людини, особливості кольорових гармоній, а також правила кольорового моделювання в просторі.

У рамках курсу розглядаються теоретичні аспекти кольорознавства, включаючи фізичну, психологічну й естетичну природу кольору, а також практичні завдання, спрямовані на розробку кольорових композицій, палітр та застосування кольору у проєктуванні середовищ. Особливу увагу приділено культурним, історичним та інноваційним аспектам використання кольору у дизайні.

Результатом опанування дисципліни є здатність студентів:

аналізувати та створювати кольорові рішення, що відповідають завданням дизайну середовища;

використовувати сучасні технології для візуалізації кольорових концепцій;

враховувати психологічний і естетичний вплив кольору у формуванні гармонійного простору.

Дисципліна є основою для подальшого поглиблення знань у сфері дизайну, сприяючи розвитку творчого мислення та професійної компетентності студентів.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 год.): 42 год. аудиторної роботи, 48 год. самостійної роботи.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Кольорознавство» є формування у студентів системи знань про властивості кольору, закономірності його взаємодії в просторі, психологічний і культурний вплив, а також набуття практичних навичок використання кольору в дизайнерській діяльності для створення гармонійного та функціонального середовища.

Завдання дисципліни

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання наступних завдань:

- Засвоєння теоретичних основ кольорознавства: вивчення фізичних, оптичних і психологічних властивостей кольору; дослідження кольорових гармоній, контрастів і поєднань.

- Формування практичних навичок: створення кольорових композицій та палітр; використання кольору для вирішення завдань у дизайні середовища; освоєння технік кольорового моделювання у просторі.

- Розвиток дизайнерського мислення: формування здатності аналізувати вплив кольору на сприйняття середовища; застосування кольору як засобу емоційного та функціонального впливу. Інтеграція культурно-історичних знань:

вивчення історичних і сучасних підходів до використання кольору у дизайні; аналіз кольорових рішень у культурному та соціальному контексті.

- Застосування технологій: освоєння цифрових інструментів і програм для візуалізації кольорових рішень.

Результатом вивчення дисципліни є здатність студентів ефективно застосовувати знання з кольорознавства у професійній діяльності, створюючи функціональні, естетично привабливі та гармонійні дизайнерські рішення.

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентом наступних компетентностей:

Спеціальні компетентності (СК)

СК08. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта

Програмні результати навчання:

ПРН 18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Кольорознавство» охоплює широкий спектр тем, які надають студентам систематичне уявлення про основні концепції та методи використання кольору в проектуванні інтер'єрів.

Кольорознавство як наука.

- Основні відомості про колір.
- Основні закони кольорознавства.
- Характеристика кольору: тон, насиченість, світлість.
- Кольоровий спектр: основні та похідні кольори.
- Принципи гармонійного поєднання кольорів: споріднені та контрастні кольори.

Колір та світло в дизайні.

- Взаємодія кольору та світла в просторі.
- Вплив освітлення на сприйняття кольору.
- Використання кольору і світла для створення емоційного настрою.
- Аналіз кольорових рішень залежно від типів освітлення (природне, штучне).

Психологія кольору.

- Вплив кольору на емоційний стан і поведінку людини.
- Психологічні асоціації основних кольорів.
- Роль кольору у формуванні атмосфери та сприйняття простору.

Кольорова гармонія та композиція.

- Принципи побудови кольорових композицій.
- Кольорові кола та моделі (RGB, CMYK, LAB).
- Використання контрастів та нюансів для створення акцентів у дизайні.

Культура та історія кольору.

- Еволюція використання кольору у мистецтві та дизайні.
- Символіка кольорів у різних культурах.
- Сучасні тенденції у кольорових рішеннях для дизайну середовища.

- Особливості національно-етнічного сприйняття кольору.

Ахроматика. Вияв середнього сірого. Ахроматична композиція

- Ахроматичний ряд.
- Побудова ряду: плавний перехід від білого до чорного через різні відтінки сірого.
- Загальна світлотна тональність.
- Поняття світлотної тональності: розподіл кольорів у композиції за їх світлістю.

Інструменти роботи з кольором у цифровому дизайні.

- Використання графічних редакторів для створення палітр.
- Аналіз цифрових інструментів для моделювання кольорових рішень

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ НАВЧАЛЬНО-АУДИТОРНА РОБОТА

Навчально-аудиторна робота є основною складовою навчального процесу, яка визначає форму та зміст процесу вивчення навчальної дисципліни. Основними видами навчально-аудиторної роботи з дисципліни «Кольорознавство» є лекція та практичні.

ЛЕКЦІЯ – вид навчально-аудиторної роботи, основна форма навчальних занять, що визначає зміст та ідейно-мисленнєву спрямованість навчального процесу. Мета лекції полягає у смислового наповненні дисципліни «Кольорознавство», що передбачає:

1. Ознайомлення студентів з основами теоретичних знань про кольори:**
 - розуміння фізичних властивостей кольору (світло, спектр, хвильова природа);
 - вивчення принципів формування кольорової палітри та взаємодії кольорів.
2. Розкриття ролі кольору у дизайні середовища:**
 - аналіз психологічного впливу кольору на людину;
 - обговорення естетичних та функціональних аспектів кольорових рішень.
3. Формування уявлення про історичний і культурний контекст кольору:**
 - вивчення еволюції сприйняття кольору в мистецтві, архітектурі та дизайні;
 - розгляд значення кольору у різних культурах і соціальних групах.
4. Підготовка до практичного застосування кольорознавства:
 - пояснення принципів гармонії кольорів, їх контрастів і акцентів;
 - демонстрація прикладів успішного використання кольору у реальних дизайнерських проєктах.
5. Формування у студентів аналітичного підходу:
 - навчання оцінювати вплив кольору на емоційний стан і функціональність простору;
 - розробка критеріїв для вибору кольорових рішень у дизайні середовища.

Лекція сприяє усвідомленню значення кольору як фундаментального елемента дизайну, забезпечуючи студентів необхідними знаннями для подальшого успішного навчання і практичної діяльності.

Лекцію необхідно уважно слухати, конспектувати. У зошиті здобувач повинен вказати тему лекції, план, виділити основні проблеми, висновки, робити ескізування, замальовки, схеми. У конспекті слід виокремлювати поля, де слід фіксувати додаткову літературу, факти, висловлювання, терміни.

Якісно написаний конспект стане незамінним засобом для правильної та результативної організації процесу вивчення дисципліни, виконання практичних завдань, підготовки до практичних робіт.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – це вид навчально-аудиторної роботи, спрямований на активне оволодіння студентами основних прийомів і навичок, необхідних для формування гармонійних, функціональних та естетично довершених кольорових рішень у дизайні середовища.

Мета практичного заняття:

Забезпечити студентів практичним досвідом застосування знань з кольорознавства, розвинути творчі здібності й професійні компетенції у використанні кольору як інструменту дизайнерської діяльності.

Завдання практичного заняття:

1. Вивчення основних принципів гармонізації кольорів у композиції.
2. Розвиток навичок створення палітр і кольорових схем для різних дизайнерських завдань.
3. Освоєння технік поєднання контрастних та споріднених кольорів для досягнення потрібного емоційного ефекту.
4. Відпрацювання прийомів кольорового моделювання об'єктів і просторів.
5. Аналіз психологічного впливу кольорових рішень у створенні середовища.

Приклади завдань на практичному занятті:

- Розробка кольорової композиції для інтер'єру за заданою тематикою.
- Створення колірної гами для зовнішнього середовища (парки, площі, фасади).
- Виконання вправ на виявлення гармонійності кольорових поєднань.
- Аналіз успішних дизайнерських рішень з точки зору використання кольору.
- Використання цифрових інструментів для візуалізації кольорових рішень.

Очікуваний результат:

Студенти здобудуть практичні навички роботи з кольором, навчаться аналізувати його функціональні та естетичні властивості, а також застосовувати отримані знання у реальних дизайнерських проєктах.

САМОСТІЙНА РОБОТА охоплює матеріал, що сприяє закріпленню теоретичних знань і розвитку практичних навичок у рамках дисципліни «Кольорознавство». Вона передбачає самостійне опрацювання студентами ключових питань, творчих завдань та аналітичних вправ для поглиблення розуміння властивостей і використання кольору у дизайні середовища.

Мета самостійної роботи:

Розвиток у студентів здатності до самостійного аналізу, систематизації знань і творчого застосування отриманої інформації у практичній діяльності.

МЕТОДИ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**1. Опрацювання теоретичного матеріалу:**

- вивчення основних понять кольорознавства (кольоровий круг, гармонія, контрасти);
- дослідження теорій і принципів використання кольору в дизайні.

2. Аналіз літературних джерел та інформації:

- ознайомлення з працями провідних теоретиків і практиків кольорознавства;
- дослідження сучасних тенденцій у використанні кольору.

3. Виконання творчих завдань:

- розробка кольорових композицій на задану тему;
- створення палітр для дизайну середовища з урахуванням психологічного та естетичного впливу кольору.

4. Розв'язання практичних задач:

- аналіз кольорових рішень у реальних дизайнерських проєктах;
- розробка рекомендацій щодо оптимізації кольорових рішень у просторі.

5. Робота з цифровими інструментами:

- використання графічних редакторів для створення кольорових схем і візуалізацій.

Очікувані результати:

У результаті самостійної роботи студенти:

- поглиблюють знання про природу кольору та його роль у дизайні;
- сформують навички роботи з кольором у різних дизайнерських задачах;
- навчаться застосовувати отримані знання для створення гармонійного середовища.

**ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«КОЛЬОРОЗНАВСТВО»**

№ з/п	Тема, питання що вивчаються	К-сть годин
Тема1	Кольорознавство як наука. <ul style="list-style-type: none"> • Основні відомості про колір. • Основні закони кольорознавства. • Характеристика кольору: тон, насиченість, світлість. • Кольоровий спектр: основні та похідні кольори. • Принципи гармонійного поєднання кольорів: споріднені та контрастні кольори. 	2
Тема 2	Колір та світло в дизайні.	2

	<ul style="list-style-type: none"> • Взаємодія кольору та світла в просторі. • Вплив освітлення на сприйняття кольору. • Використання кольору і світла для створення емоційного настрою. • Аналіз кольорових рішень залежно від типів освітлення (природне, штучне). • 	
Тема 3	Психологія кольору. <ul style="list-style-type: none"> • Вплив кольору на емоційний стан і поведінку людини. • Психологічні асоціації основних кольорів. • Роль кольору у формуванні атмосфери та сприйняття простору. 	2
Тема 4	Кольорова гармонія та композиція. <ul style="list-style-type: none"> • Принципи побудови кольорових композицій. • Кольорові кола та моделі (RGB, CMYK, LAB). • Використання контрастів та нюансів для створення акцентів у дизайні. 	2
Тема 5.	Культура та історія кольору. <ul style="list-style-type: none"> • Еволюція використання кольору у мистецтві та дизайні. • Символіка кольорів у різних культурах. • Сучасні тенденції у кольорових рішеннях для дизайну середовища. • Особливості національно-етнічного сприйняття кольору. 	2
Тема 6.	Ахроматика. Вияв середнього сірого. Ахроматична композиція <ul style="list-style-type: none"> • Ахроматичний ряд. • Побудова ряду: плавний перехід від білого до чорного через різні відтінки сірого. • Загальна світлотна тональність. • Поняття світлотної тональності: розподіл кольорів у композиції за їх світлістю. 	2
Тема 7.	Інструменти роботи з кольором у цифровому дизайні. Використання графічних редакторів для створення палітр. Аналіз цифрових інструментів для моделювання кольорових рішень	
		6

**ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З ДИСЦИПЛІНИ «КОЛЬОРОЗНАВСТВО»**

№ з/п	Тема; питання, що вивчаються	К-сть годин	К-сть Балів
3 семестр			
Тема 1	<p>Завдання 1. Аналіз кольорових властивостей</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розділіть аркуш на три частини: <ul style="list-style-type: none"> ○ У першій частині створіть шкалу з переходом від світлого до темного кольору (тон). ○ У другій частині створіть шкалу з різними рівнями насиченості одного кольору (від блілого до насиченого). ○ У третій частині створіть шкалу відтінків одного кольору зі зміною світлоти (додайте білий або чорний). 2. Поясніть, як змінюються візуальні характеристики кольору. <p>Завдання 2. Побудова кольорового спектра</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За допомогою акварелі, гуаші або кольорових олівців створіть повний спектральний круг, виділяючи основні (червоний, синій, жовтий) та похідні кольори (помаранчевий, зелений, фіолетовий). 2. Позначте на крузі додаткові кольори (розташовані навпроти основних). <p>Завдання 3. Гармонійні поєднання кольорів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Споріднені кольори: <ul style="list-style-type: none"> ○ Створіть композицію, використовуючи кольори, що розташовані поруч у спектральному колі (наприклад, зелений, жовто-зелений, жовтий). ○ Опишіть емоційний ефект такої композиції. 2. Контрастні кольори: <ul style="list-style-type: none"> ○ Створіть композицію, використовуючи контрастні кольори (наприклад, синій та помаранчевий). ○ Проаналізуйте, як контраст впливає на сприйняття композиції. <p>Завдання 4. Творча робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробіть кольорову композицію на тему "Емоції кольору", використовуючи отримані знання про тон, насиченість і гармонійні поєднання. 2. Презентуйте роботу, обґрунтуйте вибір кольорів і поясніть, як вони передають емоційний зміст. 	4	14
Тема 2	<p>1. Дослідження взаємодії кольору та світла</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконайте серію ескізів, показуючи вплив різних джерел 	3	14

	<p>освітлення (тепле, холодне, денне, штучне) на один і той самий колір.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проаналізуйте, як змінюється сприйняття кольору залежно від інтенсивності світла (слабке, середнє, сильне освітлення). <p>2. Розробка емоційного середовища за допомогою кольору та світла</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створіть дві кольорові композиції для одного простору з різним настроєм: <ol style="list-style-type: none"> 1. Композиція для створення спокійної, релаксаційної атмосфери. 2. Композиція для стимулювання активності та енергії. • У поясненні до кожної композиції вкажіть, як використовуватиметься освітлення (розташування світильників, тип джерела світла). <p>3. Аналіз кольорових рішень залежно від типу освітлення</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зробіть аналіз двох реальних інтер'єрів (фото або відео), звернувши увагу на кольорові рішення і тип освітлення. • Визначте, як освітлення впливає на загальний вигляд простору і сприйняття кольорів у ньому. <p>4. Практичне завдання з цифровими інструментами</p> <ul style="list-style-type: none"> • У графічному редакторі створіть візуалізацію одного простору у двох варіантах освітлення: денне світло і штучне тепле освітлення. Покажіть, як змінюється кольорова гармонія в просторі. 		
<p>Тема 3</p>	<p>Практичні завдання за лекцією "Психологія кольору":</p> <p>1. Вплив кольору на емоційний стан і поведінку людини</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проведіть експеримент: <ul style="list-style-type: none"> ○ Виберіть три кольори (наприклад, червоний, зелений і синій). ○ Знайдіть предмети або матеріали відповідних кольорів і розмістіть їх у різних кімнатах. ○ Спостерігайте та запишіть, як змінюється ваш емоційний стан або відчуття в кожному з приміщень. Опишіть зміни у поведінці або настрої. 2. Попросіть трьох знайомих оцінити вплив кольору, запропонувавши їм обрати зображення з переважанням різних кольорів. Запитайте, які емоції або асоціації викликає кожен із кольорів. 3. Підготуйте невелику презентацію про вплив кольору на мотивацію (наприклад, чому яскраво-жовті кольори часто 	4	14

використовуються в навчальних матеріалах).

2. Психологічні асоціації основних кольорів

Завдання:

1. Створіть таблицю асоціацій для основних кольорів (червоний, синій, зелений, жовтий, чорний, білий):
 - У першій колонці запишіть назви кольорів.
 - У другій — їхні емоційні асоціації (наприклад, "червоний — енергія, пристрасть").
 - У третій — можливі приклади використання в інтер'єрі або рекламі.
2. Намалюйте 5 простих логотипів для вигаданих брендів, використовуючи різні кольори. Обґрунтуйте вибір кожного кольору, враховуючи їх психологічний вплив.
3. Проведіть аналіз кольорової гами в рекламі: знайдіть три рекламні зображення й визначте, як кольори впливають на сприйняття продукту.

3. Роль кольору у формуванні атмосфери та сприйняття простору

Завдання:

1. Намалюйте план кімнати (можна вручну або в онлайн-інструменті). Виберіть кольори для стін, меблів і декору так, щоб створити одну з атмосфер:
 - Розслаблення та спокій (наприклад, спальня).
 - Енергію та активність (наприклад, спортзал).
 - Концентрацію та фокус (наприклад, офіс). Обґрунтуйте свій вибір.
2. Відвідайте кафе, магазин або громадське місце та оцініть, які кольори використовуються в інтер'єрі. Як ці кольори впливають на атмосферу приміщення? Напишіть короткий звіт.
3. Проведіть невеликий проєкт: запропонуйте нову кольорову схему для будь-якої кімнати у вашому будинку чи квартирі, щоб змінити її сприйняття (зробити її візуально просторішою або затишнішою).

Тема 4	<p>Практичні завдання за лекцією: Кольорова гармонія та композиція</p> <p>1. Принципи побудови кольорових композицій</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завдання 1. Створення монохромної композиції: Виберіть один базовий колір і створіть композицію, використовуючи його відтінки, тони та насиченість. Наприклад, створіть афішу або візитну картку в одній кольоровій гамі. • Завдання 2. Використання аналогічних кольорів: Використовуючи кольорове коло, виберіть 3-4 кольори, розташовані поруч (аналогічні кольори). Створіть простий графічний дизайн (наприклад, банер), який виглядає гармонійно завдяки плавним переходам кольорів. • Завдання 3. Тріадна композиція: Знайдіть три кольори, що утворюють трикутник на кольоровому колі (тріадна схема). Використайте ці кольори для створення яскравого постера чи фону для слайдів презентації. <hr/> <p>2. Кольорові кола та моделі (RGB, CMYK, LAB)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завдання 1. Робота з RGB: Виберіть три основні кольори моделі RGB (червоний, зелений, синій) і створіть градієнтний перехід між ними. Додайте текст або геометричні фігури, які контрастують із градієнтом. • Завдання 2. Практика з CMYK: Розробіть дизайн для друку (наприклад, візитну картку або флаєр), використовуючи модель CMYK. Переконайтеся, що кольори залишаються чіткими і насиченими при друку. • Завдання 3. Порівняння моделей: Виберіть один дизайн (наприклад, логотип) і переведіть його в три моделі: RGB, CMYK, LAB. Порівняйте візуальні відмінності кольорів у кожній моделі. <hr/> <p>3. Використання контрастів та нюансів для створення акцентів у дизайні</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завдання 1. Контраст теплих і холодних кольорів: Створіть дві версії одного дизайну (наприклад, заставку для мобільного додатка): одну з акцентами теплих кольорів, іншу — з холодними. Поясніть, як змінюється емоційне сприйняття дизайну. • Завдання 2. Композиція на основі додаткових кольорів: Використовуючи кольорове коло, знайдіть два додаткових кольори (розташовані навпроти одне одного) та створіть контрастну композицію. Наприклад, постер чи упаковку продукту. • Завдання 3. Акценти через нюанси: 	4	14
-----------	---	---	----

	<p>Візьміть основний колір і створіть композицію, додаючи акценти за допомогою нюансів (зміна насиченості, яскравості або текстури). Наприклад, створіть веб-банер із тонкими градаціями кольору.</p> <hr/> <p>Рекомендації для виконання завдань</p> <ul style="list-style-type: none"> • Під час роботи використовуйте інструменти: Adobe Color, Canva або Figma. • Дотримуйтеся основних правил гармонії кольорів, враховуючи контекст і ціль вашого дизайну. 		
<p>Тема 5</p>	<p>Практичні завдання за темою "Культура та історія кольору"</p> <p>1. Еволюція використання кольору у мистецтві та дизайні</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження періодів: Створіть таблицю або хронологію, яка демонструє, як змінювалося використання кольору у мистецтві різних епох (наприклад, античність, середньовіччя, ренесанс, модернізм). Додайте приклади художників чи робіт. 2. Практичний аналіз: Оберіть дві картини з різних епох і порівняйте, як у них використано кольорову гаму для передачі емоцій та ідей. 3. Креативна робота: Створіть власний дизайн (плакат, афішу, банер), натхненний кольоровою палітрою певної історичної епохи. <hr/> <p>2. Символіка кольорів у різних культурах</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження символіки: Вивчіть значення 5-7 основних кольорів (червоний, білий, чорний, зелений, синій, жовтий) у трьох різних культурах (наприклад, китайській, європейській, африканській). 2. Порівняльний аналіз: Підготуйте презентацію, яка пояснює відмінності у сприйнятті одного кольору в різних культурах. 3. Інтерактивна вправа: Розробіть тест або гру, у якій учасники мають вгадати символічне значення кольорів у конкретних 	<p>4</p>	<p>14</p>

	<p>культурах.</p> <hr/> <p>3. Сучасні тенденції у кольорових рішеннях для дизайну середовища</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аналіз трендів: Дослідіть сучасні тенденції у використанні кольору в інтер'єрному дизайні (наприклад, нейтральні тони, еко-стиль, яскраві акценти). Створіть інфографіку, яка це ілюструє. Практичний експеримент: Розробіть дизайн кімнати, використовуючи трендову палітру кольорів. Проектування: Створіть ескіз дизайну громадського простору (кафе, парку, офісу), використовуючи актуальні кольорові рішення. <hr/> <p>4. Особливості національно-етнічного сприйняття кольору</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Культурний аналіз: Вивчіть, як кольори відображаються у традиційних національних костюмах, архітектурі чи символіці вашого регіону. Практичне застосування: Розробіть дизайн логотипа або афіші для події, яка відображає національні чи етнічні особливості кольорового сприйняття. Візуальний експеримент: Створіть колаж або постер, який комбінує кольорові символи двох різних культур, показуючи їх взаємодію. 		
<p>Тема 6</p>	<p>1. Ахроматичний ряд</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> Побудуйте ахроматичний ряд, що складається з 10 відтінків: від чисто білого до чисто чорного. Використовуйте графічні засоби (олівці, вугілля, акварель чи гуаш) або цифрові інструменти (наприклад, Photoshop). Слідкуйте, щоб кожен відтінок у ряді був рівномірним кроком між попереднім і наступним. 	4	14

2. Побудова ряду з плавним переходом

Завдання:

- Намалуйте смугу (10 см × 2 см), яка показує плавний перехід від білого до чорного через градієнт сірих тонів.
 - Слідкуйте за однорідністю переходу: не повинно бути різких стрибків чи перерв.
 - Проаналізуйте, чи легко виявити середній сірий тон у вашому ряді.
-

3. Загальна світлотна тональність

Завдання:

- Створіть композицію (формат А4) у техніці ахроматики, використовуючи тільки білий, чорний і сірий кольори.
 - Оберіть одну із трьох світлотних тональностей:
 1. Світла тональність (переважання світлих відтінків).
 2. Середня тональність (рівномірне використання світлих і темних тонів).
 3. Темна тональність (переважання темних відтінків).
 - Дайте назву своїй композиції, враховуючи її емоційний настрій.
-

4. Аналіз світлотної тональності

Завдання:

- Виберіть відому чорно-білу фотографію або гравюру.
 - Проаналізуйте її світлотну тональність: визначте, які відтінки (світлі, середні чи темні) домінують.
 - Зробіть ескіз, намагаючись передати ту саму світлотну композицію власними засобами.
-

5. Творче завдання

Завдання:

- Створіть абстрактну ахроматичну композицію, яка передає один із таких станів: спокій, напруження, гармонію чи хаос.
- Використовуйте різні текстури, контрасти та розташування світлотних відтінків, щоб досягти бажаного ефекту.

<p>Тема 7</p>	<p>Практичні завдання за темою "Інструменти роботи з кольором у цифровому дизайні"</p> <p>1. Створення палітр кольорів у графічному редакторі</p> <p>1. Робота з Adobe Color (або аналогом):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Відкрийте Adobe Color (або інструменти кольору у Figma чи Canva). ○ Створіть палітру з 5 кольорів на основі: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Комплементарної схеми. ▪ Аналогової схеми. ▪ Тріадної схеми. ○ Збережіть кожну палітру у форматі .ase або .png. <p>2. Практика у Figma (або іншому редакторі):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Виберіть фотографію або зображення з Інтернету. ○ Використовуючи інструмент "піпетка", створіть палітру з основних кольорів зображення. ○ Створіть градієнт на основі цієї палітри. <p>3. Експеримент з контрастом:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ У редакторі Figma або Photoshop створіть композицію, використовуючи два контрастних кольори. ○ Застосуйте цю палітру до кнопок, текстів і фону, перевіряючи читабельність. <hr/> <p>2. Аналіз цифрових інструментів для моделювання кольорових рішень</p> <p>1. Порівняння інструментів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Знайдіть і дослідіть функціонал таких інструментів: Coolors, Material Design Color Tool, Khroma. ○ Порівняйте їх за критеріями: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Простота у використанні. ▪ Можливості експорту кольорів. ▪ Додаткові функції (градієнти, генерація кольорів на основі фото тощо). ○ Напишіть короткий звіт (до 300 слів) з висновками. <p>2. Підбір кольорів для проєкту:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Уявіть, що ви створюєте сайт для дитячої іграшкової компанії. ○ Використовуючи будь-який з інструментів, створіть палітру, яка відображає: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Дружність. ▪ Енергію. ▪ Надійність. ○ Складіть приклад оформлення сайту (фон, кнопки, заголовки). 	4	16
----------------------	--	---	----

	<p>3. Робота з кольором у реальному проєкті</p> <p>1. Тестування у симуляторі доступності кольорів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Виберіть будь-яку кольорову палітру. ○ Перевірте її доступність для людей з порушеннями зору за допомогою інструменту, такого як Stark або Accessibility Checker. ○ Опишіть, як зміниться дизайн, якщо врахувати потреби людей з дальтонізмом. <p>2. Побудова модульної кольорової системи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Використовуючи Figma чи Adobe XD, створіть кольорову систему для інтерфейсу: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Основний, вторинний, акцентний кольори. ▪ Відтінки для станів (натиснутий, наведений). ○ Візуалізуйте її в таблиці або схемі. <hr/> <p>Додаткові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створіть власний "Color Mood Board" на основі фото. • Проведіть експеримент: змоделюйте той самий макет у двох різних кольорових схемах і порівняйте враження від кожного варіанту. 		
		28	100

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КОЛЬОРОЗНАВСТВО»

Теоретичний блок

- 1. Вивчення базових понять:**
 - Підготуйте конспект за темами:
 - Адитивна і субтрактивна моделі кольору.
 - Основні властивості кольору: тон, насиченість, яскравість.
 - Візуалізуйте ці поняття у вигляді таблиць або схем.
- 2. Колірне коло та гармонії:**
 - Побудуйте колірне коло Йоганнеса Іттена.
 - Наведіть приклади комплементарної, аналогової, тріадної та тетрадної гармоній, використовуючи конкретні кольори.
- 3. Кольорові моделі та системи:**
 - Розберіться в роботі моделей RGB, CMYK, HSB, Lab.
 - Складіть порівняльну таблицю їх використання в різних галузях (друк, веб-дизайн, фотографія).

Практичний блок

1. Створення палітри кольорів:

- Виберіть будь-яке зображення (наприклад, пейзаж чи інтер'єр).
- Виділіть 5 основних кольорів з цього зображення, використовуючи інструмент "піпетка" у графічному редакторі (Figma, Photoshop, Canva).
- Створіть палітру і поясніть вибір кольорів.

2. Робота з контрастом:

- Створіть композицію (наприклад, постер чи банер) у двох варіантах:
 - Високий контраст (яскраві відтінки).
 - Низький контраст (м'які відтінки).
- Порівняйте, як контраст впливає на сприйняття.

3. Дослідження кольорових гармоній:

- Розробіть палітри для таких схем: комплементарна, аналогова, тріадна, тетрадна.
 - Застосуйте ці палітри до дизайну кнопок і тексту у веб-інтерфейсі.
-

Творчий блок

1. Аналіз психології кольору:

- Розробіть рекомендації для використання кольорів у таких проєктах:
 - Дитячий вебсайт.
 - Електронний магазин техніки.
 - Освітня платформа.
- Обґрунтуйте вибір кольорів.

2. Розробка концепції дизайну:

- Оберіть тему (наприклад, екологія, культура, спорт) і створіть mood board з кольоровою палітрою.
 - Опишіть, як обрані кольори передають емоції та ідеї проєкту.
-

Дослідницький блок

1. Вивчення культурних аспектів кольору:

- Дослідіть значення основних кольорів у різних культурах (наприклад, червоний у Китаї, білий у Європі тощо).
- Складіть презентацію на цю тему.

2. Аналіз використання кольору у мистецтві:

- Оберіть одну картину відомого художника.
 - Проаналізуйте кольорову гамму роботи: які кольори домінують, як вони взаємодіють, яку емоцію створюють.
-

Додаткові завдання

1. Перевірка доступності кольорів:

- Використовуйте симулятор доступності кольорів (Stark, Accessibility Checker).
 - Перевірте палітру на придатність для людей з порушеннями зору (дальтонізмом).
- 2. Створення градієнтів:**
- Розробіть 3 градієнти на основі тем: природа, технології, мінімалізм.
 - Застосуйте їх у простому макеті (наприклад, фон або обкладинка).

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей здобувачів).

2. Аудиторна та позааудиторна перевірка практичних завдань – перегляд графічних робіт, дизайнерських проєктів, презентацій

Види контролю: поточний контроль, перегляд проєктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
14	14	14	14	14	14	16	100

T1, T2 ... T7 – теми

Відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання здобувачами вищої освіти Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Здобувач вищої освіти представляє конспект з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований теоретичний матеріал з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій, проєктів (максимальна кількість балів – 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік (творчий перегляд).

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

Загальні критерії оцінок:

«відмінно» – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«добре» – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Питання з дисципліни «Кольорознавство» для самоконтролю

Питання з дисципліни «Кольорознавство» для самоконтролю

Теоретичні основи кольорознавства

1. Що таке колір і як він утворюється?
2. Які є основні і додаткові кольори в системі RGB і CMYK?
3. В чому різниця між адитивним і субтрактивним змішуванням кольорів?
4. Що таке колірний тон, насиченість та яскравість?
5. Як функціонує колірне коло Йоганнеса Іттена?
6. Як працює людське око при сприйнятті кольору?

Характеристики та властивості кольору

7. Що таке хроматичні і ахроматичні кольори?
8. Як впливають теплі і холодні кольори на сприйняття людини?
9. Які особливості має психологія кольору?
10. Як контраст впливає на сприйняття кольору?

Кольорові моделі і системи

11. Які основні кольорові моделі використовуються в дизайні? (RGB, CMYK, HSB, Lab)
12. Що таке Pantone, і як він використовується в дизайні?
13. Як обираються кольори для друку і для цифрових проєктів?

Кольорознавство у мистецтві та дизайні

14. Які принципи гармонії кольорів існують?
15. Що таке комплементарна, аналогова та тріадна кольорові схеми?
16. Як використання кольору змінюється залежно від культури?

Практичне застосування кольорів

17. Як правильно створити кольорову палітру для проєкту?
18. Які інструменти використовуються для роботи з кольором у цифрових редакторах?
19. Як перевірити доступність кольорів для людей з порушеннями зору?
20. Як правильно поєднувати кольори для досягнення бажаного ефекту?

Фізика та технології кольору

21. Що таке довжина хвилі світла і як вона впливає на колір?
22. Яка роль пігментів у сприйнятті кольору?
23. Як змінюється колір залежно від освітлення?
24. Що таке метамерія, і як вона впливає на сприйняття кольору?

Кольорознавство в науці та техніці

25. Як використовується колір у картографії, медицині та технічному дизайні?
26. Що таке колірна температура, і як її використовують у фотографії та освітленні?
27. Як проводиться корекція кольору в графічних редакторах?

Рекомендована література

Базова

1. Миронова Л. Н. Кольорознавство. Вища школа, 1984. 285 с.
2. Овсійчук В. Українське малярство Х–XVIII століть. Проблеми кольору. Львів : Ін-т народознавства НАН України, 1996. 480 с.
3. Печенюк Т. Кольорознавство : підручник [для вищ. навч. закл.]. Київ : Грані -Т, 2010. 192 с.
4. Прищенко С. Кольорознавство : навч. посіб. / за ред. Є.А. Антоновича. Київ : ДАКККіМ, 2009. 358 с., іл. 10. Фурса О. О. Організаційнопедагогічні засади навчально-виховного процесу у мистецькому коледжі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. О. Фурса ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. К., 2005. 21 с.

Допоміжна література:

1. Емоційний вплив кольорів. URL: https://pidru4niki.com/19240701/meditsina/emotsiyniy_vpliv_koloriv.
2. Косенко Д.Ю. Проблема відповідності форми та кольору об'єктів дизайну// Технічна естетика і дизайн: Міжвідомчий науково-технічний збірник. 2009. Випуск 6. С. 162-16
3. Даниленко В. Я. Дизайн : підручник для студ. вищих навч. закл., які навч. за спец. «Дизайн» / Харківська держ. академія дизайну і мистецтв; Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
4. Основи викладання мистецьких дисциплін / За заг. ред. О.П. Рудницької. Київ, 1988.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Нариси з історії українського дизайну XX століття / Збірник статей. Національна академія мистецтв України Інститут проблем сучасного мистецтв. За загальною редакцією М. І. Яковлева. URL http://mari.kiev.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/_worksistor_design_text.pdf
2. Голікова О.П., Шевчук Т.А. Портрет спеціаліста: дизайнер. URL <http://abiturient.iatp.org.ua/articles/article14.htm>.
3. Папанек В. Дизайн для реального світу. URL http://nordisk.pp.ru/online/files/+blog/54A5D88A-F90C-479890A45E5FBE2BD080/10_Papanek.pdf
4. Дмитрюк С. В. Форми і методи професійної підготовки майбутніх дизайнерів у ВНЗ Великої Британії [Електронний ресурс]. URL <http://er.knutd.com.ua/bitstream/>
5. Дулова А. С. Методичні рекомендації з проведення майстер-класу як групової форми методичної роботи. URL http://www.kharkivosvita.net.ua/files/Metod_rekom.pdf
6. Караван Ю. В. Нетрадиційні форми лекцій у вищій школі. URL <http://nauka.zinet.info/15/karavan.php>.
7. Cross N. A History of Design Methodology, 1993. https://monoskop.org/images/6/66/Cross_Nigel_1993_A_History_of_Design_Methodology.pdf (дата звернення 04.08.2021)

- a. https://cpsm.kpi.ua/Doc/konsp_suchasni_metodi.pdf8. Кнюпа Ю., Пижевський М. Can you draw it for me? Київ: Інша Освіта, EcoVisio, 2017. URL http://insha-osvita.org/wp-content/uploads/2018/01/Canyou-draw-it-for-me-2017-demo_02.pdf
8. Посібник для тренерів, 2-ге видання (-) Київ: Інша освіта, 2015 URL http://insha-osvita.org/wp-content/uploads/2016/11/Handbook-forTrainers2_IO.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Здобувачі вищої освіти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. У процесі виконання індивідуальних завдань слід дотримуватися норм академічної доброчесності.